

Mens & historie

Wat was

Wat was

Verhaal als dank aan opa Reier

Ed Dekker
ed.dekker@landmediasomnatie.nl

Anna Paulowna * Je blijft ernaar kijken. De prachtige foto van de kolossale boerderij Ruimzicht aan de Molenvaart in Anna Paulowna zal zo'n honderd jaar geleden zijn gemaakt. Poseert bij de slootkant de complete familie? Waarom staat dat automobiel daar? Zijn de twee mannen rechts - met officieel hoofddekfel - de chauffeur en de bijrijder?

Was de fotograaf naar de Noordkolk gekomen in opdracht van het Weduwen en Wezenfonds van Europeesche Burgerlijke Ambtenaren in Nederlandsch Indië? Deze instelling, gevestigd te 's-Gravenhage, was kort eigenaar van Ruimzicht. De boerenplaats kwam daarna, in 1925, in handen van Klaas Kant uit Schagen, getrouwd met Maria Cornelia de Graaf uit de Zijpe. Later boerden er dochter Maria Kant en haar man Dirk Pieter de Lange.

Ruimzicht is gesloopt. Familie De Lange verkocht de boerderij in de jaren zeventig aan de gemeente. Er keerde nieuwbouw terug. De foto is te zien bij Vereniging Oud Anna Paulowna op een fototentoonstelling. Bijna de hele gang van het poldermuseum aan de Zandvaart - een oud schoolgebouw - hangt vol met boerderijen van toen. Met steeds een foto van de huidige bebouwing op die plek.

Boerderijstichting

De expositie is tot eind van het jaar te zien. Als extraatje houdt Oud Anna Paulowna zondag 17 februari een openbare verhalenmiddag over stolpen, samen met Boerderijstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp'. Een van de vertellers is Reiny Struik-Meeldijk (84) uit Anna Paulowna. Haar verhaal gaat vooral over grootvader Reier Meeldijk uit Breezand.

Bijna tien jaar na zijn huwelijk in 1900 met Elisabeth Spigt kocht hij 'een spulletje' op de hoek Koningsweg/Schorweg. 'In vervallen staat is dit stolpje na jaren van leegstand gesloopt in 1985. Koning Beatrix kwam op bezoek in de polder en zo'n bouwval onderweg kon niet.' Reiny Struik vertelt haar verhaal uit bewondering voor opa. 'Hij was een arme zandboer. Mijn twee zussen en ik hebben ons bestaan vooral aan hem te danken, zo voelen wij dat. Met hard werken,

Reier Meeldijk.

FOTO FAMILIEBEZIT

Reiny Struik bij de expositie.

FOTO HMC

moed en doorzettingsvermogen kwam hij verder. Op zijn spulletje had hij een paar schapen en een koetje. Op de arme zandgronden was weinig te eten voor beesten. Mijn grootvader was boerenarbeider bij de familie Kaan aan de Lotweg. Elke dag liep hij met ander werkvolk uit Breezand naar de Oostpolder en maakte er lange dagen."

Het leven van Reier Meeldijk zegt veel over de historie van Breezand en Anna Paulowna. "Zijn vader Jan Meeldijk kwam uit Kolhorn en vestigde zich hier als polderwerker, kort na zijn huwelijk met Dieuwertje Kooy. Ze gingen wonen in een zwarte barak aan 't zwarte pad, nu de Wijdenes Spaansweg. Zoon Reier is daar geboren in 1875."

Strijkgeld

Als liefhebberij bezoekt Reier Meeldijk openbare verkopeningen in de Vlas- en Korenbeeren in de Spoorbuurt - Hij bood mee om strijkgeld te verdienen. Zo kon hij het spulletje kopen. Later bleef hij hangen aan Lotweg 34, de boerderij Rustig Oord. Gelukkig kon hij geld lenen bij de Rotterdamse Hypotheekbank in Schagen."

Reiny is opgegroeid aan de Lotweg,

In vol ornaat bij Ruimzicht aan de Molenvaart in Anna Paulowna, zo'n honderd jaar geleden. De boerderij is gesloopt.

FOTO'S OUD ANNA PAULOWNA

Het gesloopte 'spulletje' van Reier Meeldijk in Breezand.

FOTO FAMILIEBEZIT

Bouwlust aan de Kleiweg, begin jaren vijftig. Met puntkad links een longeer manege.

Nieuw Bouwlust aan de Kleiweg, van Peter van Zutphen en Ineke de Moré.

als dochter van Jan Meeldijk en Trijntje Groeneweg. Ook Maarten Koning uit Zandweren en Ineke de Moré uit Anna Paulowna vertellen zondag een verhaal. Bouwkundig ontwerper en tekenaar Maarten Koning is gespecialiseerd in de verbouw en nieuwbouw van stolpen. Ineke de Moré en haar partner Peter van Zutphen toverden een verwaarloosde stolp aan de Kleiweg om tot 'Nieuw Bouwlust'. Van Zutphen is voorzitter van Vrienden van de Stolp. Een van de samenstellers van de

foto-expositie is Mieke Meeldijk-Blaauboer, vrijwilliger van Oud Anna Paulowna. Zij wijst op een andere mooie foto. "Dit is de boerderij van Vieveen aan de Middenweg. Willem Vieveen kwam hier in 1908. Zo'n dertig jaar later is de stolp gesloopt. Er staat nu een huis met schuur." Eerder boerde hier Bertus Keppel. Hij staat op de foto met zijn vrouw Pietje Govers, zoon Piet en vader Keppel. Op de foto van boerderij Zorg en Vlijt straalt de boerentrots je tege-

moet. Paulus Maars en Jantje Kos staan in 1905 voor hun stolp aan de Kleiweg met de kinderen Grietje, Dieuwertje en Elisabeth Maars. In 1931 verbrandde Zorg en Vlijt. De krant schreef: "Door den hevigen storm aangewakkerd, stond het perceel in enkele minuten in lichte laaie. Door handelend optreden van den zoon des huizes wist men al het vee te redden. De hofstede brandde tot den grond toe af. Persoonlijke ongelukken deden zich gelukkig niet voor. Oorzaak is onbekend."

De zoon was Cornelis. Weduwe Jantje Maars-Kos liet een nieuwe boerderij bouwen, de huidige stolp. Zoon Cornelis en zijn vrouw Guurtje Kort boerden er nadien. Altijd Werk heet de boerderij van de familie Wilms aan de Zwinweg. De huidige stolp is gezet in 1926. In dat jaar trouwden Agatha Geerligns en Henk Wilms, de eerste bewoners. Agatha is geboren in de oude Altijd Werk. Huidig akkerbouwer Simon is de derde generatie Wilms op deze plek. Nog in de tijd van zijn vader stond er op het erf een

oude paardenboet. Jarenlang onderdak voor tien Belgische trekpaarden. Ze moesten 's ochtends om vijf uur worden gevoerd. Onder het woongedeelte van de boerderij zit een grote kelder waar ook wrijzaad werd bewaard. "Soms wel een jaar, wachtend op een hogere prijs. Het hele huis rook naar dit zaad", weet Mieke Meeldijk.

Zorg en Vlijt aan de Kleiweg in 1905. Met Paulus en Jantje Maars en kinderen.

De huidige Zorg en Vlijt.

Altijd Werk in tegenwoordige staat.

Altijd Werk aan de Zwinweg, rond 1910. De familie Geerligns boerde er toen.

'Boerderij Vieveen'. Middenweg. Eerder boerde hier de familie Keppel (foto).

Verhalenmiddag en expositie

De verhalenmiddag 17 februari bij Oud Anna Paulowna (Zandvaart 5, Breezand) begint om twee uur. Entree 5 euro. Aanmelden bij Oud Anna Paulowna: goudvis@quicknet.nl. Voor de foto-expositie is het museum elke dinsdagmiddag en de eerste zondag van de maand (2-5) open. In juni, juli en augustus is dat elke zondag.